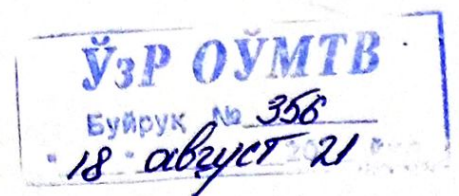

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

60210800 - Амалий санъат (бадий кулолчилик)
бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари

Тошкент

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Камолиддин Беҳзод номидаги Миллий рассомлик ва дизайн институти

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2021 йил «17» август даги 3 - сонли йиғилишида маъқулланган. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2021 йил «18» август даги 356 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаби “Олий таълим давлат таълим стандарти. Асосий қоидалар”, “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий ҳужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Малака талабини расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р		бет
1.	60210800– Амалий санъат (бадий кулолчилик) бакалавриат таълим йўналишининг умумий таснифи.....	4
1.1.	Қўлланиш соҳаси.....	4
1.1.1.	60210800 – Амалий санъат (бадий кулолчилик) таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши.....	4
1.1.2.	Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2.	60210800– Амалий санъат (бадий кулолчилик) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи.....	4
1.2.1.	60210800–Амалий санъат (бадий кулолчилик) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари.....	4
1.2.2.	60210800- Амалий санъат (бадий кулолчилик) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари.....	5
1.2.3.	60210800 – Амалий санъат (бадий кулолчилик) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари.....	5
1.2.4.	60210800 – Амалий санъат (бадий кулолчилик) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.....	5
2.	60210800 – Амалий санъат (бадий кулолчилик) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар	6
2.1.	Умумий компетенциялар.....	6
2.2.	Касбий компетенциялар.....	7
	Библиографик маълумотлар.....	7
	Келишув варағи.....	8

1. 60210800 - Амалий санъат (бадий кулолчилик) бакалаврият таълим йўналишининг умумий таснифи

60210800 - Амалий санъат (бадий кулолчилик) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи олий таълимнинг ўқув режа ва фан дастури асосида амалга оширилади, унинг назарий ва амалий машғулотларини тўлиқ ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга «бакалавр» малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий хужжат(лар) берилади.

Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Кундузги таълимда бакалаврият дастурининг меъёрий муддати 4 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. 60210800- Амалий санъат (бадий кулолчилик) таълим йўналиши малака талабининг қўлланилиши.

Олий таълимнинг ушбу малака талаби **5151200 - Амалий санъат (бадий кулолчилик)** таълим йўналиши бўйича олий маълумотли бакалаврлар тайёрлаш ўқув режа ва фан дастурларининг ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабнинг асосий фойдаланувчилари:

– мазкур таълим йўналиш бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чиқиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул олий таълим муассасаларининг профессор - ўқитувчилари;

– таълим йўналишининг ўқув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;

– бакалаврият битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

– таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;

– олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

– олий таълим тизимини аккредитация ва ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;

– кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;

– олий таълим ташкилотларига ўқишга кираётган абитуриентлар, уларнинг ота-оналари ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 60210800 - Амалий санъат (бадий кулолчилик) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи

1.2.1. 60210800 - Амалий санъат (бадий кулолчилик) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

– таълим йўналиши амалий санъат соҳасидаги йўналиш бўлиб, кулолчилик технологияси бўйича кулолчилик буюмларини ижодий ёндашган ҳолда ишлаб чиқариш, конструкциялаш, бадий лойиҳалаш, архитектуравий фазовийликни шакллантиришда концептуал сценарийни ишлаб чиқиш; тизимли ёндошув механизмларини тадбиқ этиш билан боғлиқ комплекс масалалар мажмуасини ҳамда педагогик фаолиятнинг усуллари йрганишни камраб олади.

1.2.2. 60210800 - Амалий санъат (бадий кулолчилик) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

– умумий ўрта таълим мактаблари, академик лицейлар, профессионал таълим тизими муассасалари, ихтисослаштирилган санъат мактабларидаги таълим тарбия жараёни, кулолчилик устахоналарида кулолчилик буюмларини ишлаб чиқиш; кулолчилик лабораторияларида хом ашёлар (терракота, шамот, фаянс, майолика, мазаика, эмаллар)ни

таркибини таҳлил этиш; кулолчилик комбинатларида ишлаш; интерьер ва эсктерьерларда (кўчалар ва майдонлар, кичик худудлар, боғ-роғлар, бинолар киришидаги фойелар, парклар) фазовий ҳажмий композициялар яратиш жараёнлари;

1.2.3. 60210800 - Амалий санъат (бадий кулолчилик) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларининг турлари:

- ташкилий-бошқарув
- ишлаб чиқариш ва технологик фаолият;
- илмий тадқиқот фаолияти;
- ижодий лойиҳалаш фаолиятида;
- Педагогик фаолиятда (умумий ўрта, профессионал таълим тизими муассасалари, ихтисослаштирилган санъат мактаблари).

1.2.4. 60210800 - Амалий санъат (бадий кулолчилик) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари:

60210800 - Амалий санъат (бадий кулолчилик) таълим йўналиши бўйича Миллий малака рамкасининг 6-малака даражаси ҳамда бакалавр касбий фаолиятларининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ бакалаврият битирувчиси қуйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир бўлиши лозим:

Ташкилий-бошқарув ҳамда ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш фаолиятида:

- фуқаролик жамиятининг долзарб масалаларини билиши, Ўзбекистон ривожлантириш стратегиясига асосланган фаол ҳаётий нуқтаи назарга;
- дунёқараш билан боғлиқ фалсафий билимларга тизимли эга бўлиши, мустакил таҳлил қила олиши, касбий фаолиятида уларни ҳисобга ола билиши;
- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, табиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурий билимларга эга бўлиши ҳамда улардан замонавий илмий асосда ҳаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиши;
- ахборот йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, ўз касбий фаолиятида мустакил асосланган қарорлар қабул қила олиши;
- тегишли бакалаврият йўналиши бўйича рақоботбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши;
- янги билимларни мустакил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;
- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида илмий тассаввур ҳамда эътиқодга, ўзини жисмоний чиниқтириш ўққув ва кўникмаларига эга бўлиши лозим.

Илмий тадқиқот фаолиятида:

- объектларни лойиҳалаш, ландшафт муҳитини ташкил қилиш, уларни амалиётга киритиш ҳамда жиҳозлаш бўйича тадқиқотларда иштирок этади;
- соҳа бўйича илмий-техник ахборотларни, кулолчилик технологиялари бўйича республика ва хорижда чоп этилган илмий манбаларини ўрганиш;
- илмий-тадқиқот ишларини бажаришда бевосита иштирок этиш;
- мавзу (топширик) бўйича илмий-ижодий маълумотларни йиғиш, ишлов бериш, таҳлил қилиш ва олинган маълумотларни тизимлаштиришда иштирок этиш;
- илмий-тадқиқот натижаларини ва ишланмаларни амалиётга татбиқ этишда қатнашиш қобилиятларига эга бўлиши керак.

Ижодий лойиҳалаш фаолиятида:

- бадий кулолчилик асарларини лойиҳалаш;
- бадий кулолчилик асарларини лойиҳасини тизимли ёндашув асосида яратишни такомиллаштириш;
- бажарилаётган ижодий-лойиҳа ва амалий ишлар мавзуси бўйича ахборот ва имитацион моделларни ишлаб чиқиш ва тадқиқ қила олиш;
- лойиҳавий ва дастурий ҳужжатларни ишлаб чиқиш;

- амалиётда ахборот технологияларнинг халқаро ва касбий стандартларини, замонавий парадигма ва методологияларни, инструментал ва ҳисоблаш воситаларини тайёргарлик ихтисослигига мос равишда қўллаш;

- технологиялар соҳасида амалий санъат асарларини таъмирлаш технологияларидан фойдалана билиш;

- бадиий кулолчилик асарлари турларини ва хилма-хил шаклларни яшашда спецификали технологик жараёнларни белгилаш;

- бадиий кулолчилик асарларини яшашда, унинг функционал мақсадига боғлиқ ҳолда техник усулини танлаш;

- бадиий кулолчилик ва халқ хунармандчилиги асарларини тайёрлашда турли техникаларни ва технологияларни қўллаш;

- бадиий кулолчилик асарларини бадиий таҳлил қилиш **қобилиятларига эга бўлиши керак.**

Педагогик фаолиятда:

- профессионал таълим методикасидан фойдаланиш;

- янги электрон ўқитиш усулларини тез-тез ўзлаштириш;

- ўрта махсус, ихтисослаштирилган санъат мактаблари, профессионал таълим тизими муассасаларида мутахассисликка оид тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича назарий, амалий ва лаборатория машғулотларини ўтказиш;

- замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб ностандарт ўқув машғулотларини ўтказиш;

- ўқитилаётган фанлар бўйича дарсларни ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-методик ҳужжатларни тузиш, тайёрлаш ва расмийлаштириш;

- ўқитилаётган фан бўйича ўқув машғулотларни ўтказиш учун ўқитишнинг техник воситаларидан фойдаланиш;

- мустақил таълим ва ижодий қидирув натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги турли усуллар, воситалар ва бошқа соҳаларда ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш;

- таълим тизими, Давлат талаблари ва бошқа ўқув-меъёрий ҳужжатларни ишлаб чиқишда иштирок этиш қобилиятларига эга бўлиши керак.

2. 60210800 – Амалий санъат (бадиий кулолчилик) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий-иқтисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиш;

- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, табиий-илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурий билимларга эга бўлиши ҳамда улардан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиш;

- ахборот технологияларни касбий фаолиятда қўллай билиши, ахборотларни йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиш;

- янги билимларни мустақил эгаллай билиши. ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;

- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида тасаввурга эга бўлиш.

2.2. Касбий компетенциялар:

- бадиий кулолчиликда ўқув жараёнини ташкил этиш ва ўтказилишига кўмаклашиш, тадқиқотларда иштирок этиш, маълумотларни тўплаш, умумлаштириш ва таҳлил этиш;

– ўқитилаётган фанлар бўйича дарс машгулотларини ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-методик хужжатларни шакллантириш, тузиш ва уларни тадбиқ этиш; касбга оид муаммолар ечимларини амалиётга татбиқ этиш;

– бадий кулолчиликда ишлаб чиқариш жараёнида сифатни бошқариш;

– ижрочилар жамоаси ишини ташкил қилиш;

– фикрлар ҳар хил бўлган шароитда бошқарув қарорини қабул қилиш;

– бадий кулолчиликда бирламчи ишлаб чиқариш ишини ташкил қилиш ва уни бошқариш;

– бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширган ишининг натижаларини баҳолаш;

– бадий кулолчиликда ишлаб чиқариш жараёнларининг атроф-муҳит муҳофазасига, ёнгина, техника ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мослигини мониторинг қилиш *қобилиятларига эга бўлиши керак.*

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият жабҳаси, бакалавриятнинг асосий ўқув режа ва фан дастури (бакалаврият дастури), профиль, ўқиб-ўрганиш натижалари, ўқув цикли, кулол, амалий, таъмир, консервация, реконструкция, проекция, аксонометрия, безак, раппорт, аналогия, ҳажмий-фазовий ечим, фиксация, умумий, яхлитлик, коралама, эскиз, картон, динамика, статика, динамика, симметрия, ассиметрия, ритм, шакл, ўлчам, ахроматика, хроматика, композицион ечим, композицион жойлашув, мозаика, майолика, терракота, кундаль, ганч, наққошлик, геометрик таҳлил, фазовий чуқурлик, силует, рефлекс, этюд, фактура, колорит.

КЕЛИШУВ ВАРАҒИ

ИШЛАБ ЧИҚИЛДИ:

Камолиддин Бехзод номидаги Миллий рассомлик ва дизайн институти

Ректор

Н.Б.Сайфуллаев

М.Ў.

2021 йил « ____ » ____

КЕЛИШИЛДИ:

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
хузуридаги Олий таълимнинг
ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор
технологияларни татбиқ этиш маркази

Директор в.б. М.Эсонов

2021 йил “ ____ ” ____

М.Ў.

Ўзбекистон Бадий академияси

Бош илмий котиб

Ф.А.Абиджанова

2021 йил “ ____ ” ____

М.Ў.

П.Беньков номидаги Республика
иختисослаштирилган рассомлик мактаби

директор

У.Б.Ҳакимов

2021 йил “ ____ ” ____

М.Ў.

Ўз ФА Санъатшунослик институти

директор

Ш.Р.Пидаев

2021 йил “ ____ ” ____

